

UUSI TESTAMENTTI AVAUTUU, osa 41ms

MATTEUKSEN EVANKELIUMI I (jatk.)

RAKENNE

Vuorottelu sanojen ja tekojen välillä. Hän kertoo, mitä Jeesus sanoo ja sitten mitä Hän tekee. Sitten taas sanoja ja niiden jälkeen tekoja. Tämä vuorottelu toistuu viisi kertaa. Matteus on kuin ”kerrosvoileipä”, jonka rakenteen voi nähdä. Viisi saarnaa, joita kutakin seuraa viisi kertomusta. JEEBUS KOMMUNIKOI SEKÄ SANOIN ETTÄ TEOIN – NÄIN MEIDÄNKIN TULISI TEHDÄ!

KIELLETTY JUMALAN NIMI

Matteus on hyvin juutalainen. Hän suuntaa evankeliuminsa juutalaisille. Kukaan juutalainen ei halua sanoa Jumala – nimeä, koska pelkää lausuvansa Herran nimen turhaan. He korvaavat mielellään Jumalan nimen ”taivas” – sanalla: ”Taivas” sinua auttakoon!” Tästä syystä Matteus ei käytä sanontaa ”Jumalan valtakunta.” Luukas taas käyttää tätä nimitystä pitkin matkaa. Matteus sanoo: ”Taivasten valtakunta.” Tämä on hienotunteisuutta juutalaislukijoita kohtaan. Matteus kuvaa Jeesusta juutalaisten kuninkaana. Tämä korostus tulee voimakkaana esille. Matteus viittaa paljon VT:n. Tämäkin on kohteliaisuuden ele juutalaisten suuntaan: ”että kävisi toteen, mitä profeetta on kirjoittanut.” Tämä esiintyy 13 kertaa kertomuksessa Jeesuksen syntymästä. Hän siteeraa Miikaa, Hooseaa, Jeremiaa ja Jesajaa. Matteuksella on 29 suoraa lainausta VT:stä. Lisäksi hänellä on 121 epäsuoraa lainausta ja viittausta sieltä. Matteus korostaa Betlehemiä enemmän kuin kukaan muu. Matteus kirjoitti juutalaisille lukijoille ja halusi heidän tietävän, että Jeesus on Betlehemistä. Matteuksen viittaukset VT:n lienee tärkeä syy siihen, miksi hänen evankeliuminsa on ensimmäisenä. Se tuntuu tuovan tunteen jatkuvuudesta. Jeesuksen ristiinnaulitseminen oli juutalaisille suuri ongelma. He eivät ymmärrä kuningasta, joka sallii oman ristiinnaulitsemisensa. Matteus tekee ehdottoman selväksi, että Jeesus oli viaton.

KUMOSIKO JEEBUS LAIN?

Jeesus ei tullut kumoamaan lakia vaan täyttämään sen. Matteukselta on voimakas lauselmä Jeesuksen sanomana, mikä on ollut ongelma kristityille:

17. Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään.

18. Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut. (Matt.5:17-18).

Tämän täytyy olla helpotus juutalaisille, koska he kuvittelivat Jeesuksen tulleen tuhoamaan lain. Matteus sanoo, ettei näin ollut, vaan Jeesus tuli täyttämään lain.

ASIAA MYÖS PAKANOILLE

Matteuksessa on varsin paljon myös epäjuutalaista opetusta. Hänellä on asiaa myös pakanoille: tietäjät itäisiltä mailta, 2:1-12; lähetyskäsky, 28:18-20.

PAWSON kertoo: *Muistan tavanneeni juutalaisen, joka kääntyi kristityksi luettuaan Matt.1. luvun. Siinä on sukuluettelo ja kaikki siittämiset. Siinä on Jeesuksen sukupuu. Tämä juutalainen kääntyi, kun hän luki sen ja yhtäkkiä tajusi, että Jeesus on todellinen henkilö. Tämä vakuutti hänet. Juutalaiselle sukupuu on se, jonka varaan hän rakentuu. Ja hän kääntyi ja uskoi Jeesukseen.*

KIROUKSET JUUTALAISILLE

Tässä evankeliumissa on myös luku täynnä ”voi” – huutoja juutalaisille (luku 23). Tiedättekö, mitä sana ”voi” merkitsee? **Se on kirous.** Se on sanan ”siunattu” vastakohta. Jeesus lausui yhtä monta ”voita” kuin ”siunattua”.

Aina kun menen (Pawson) Galilean merelle muistan Jeesuksen ”voit” tästä syystä. Jeesuksen aikaan 250 000 asui Galilean rannoilla neljässä suurimmassa kaupungissa. Siis neljännesmiljoona. Se oli erinomaisen kansoitettu alue. Tänä päivänä turistit päivittelevät sen kauneutta. Näen sen aivan samoin kuin Jeesus näki sen. Vihreät kukkulat jne. Silkkää romantiikkaa! Tuon järven rannalla asui neljännesmiljoona ihmistä. Missä he ovat? Missä ovat ne kaupungit? Vastaus on tämä: Jeesus sanoi: ”Voi sinua Kapernaum, voi sinua Betsaida, voi sinua Korasin.” Ne ovat kaikki kadonneet. Ainoa kaupunki, jota Hän ei koskaan kironnut, oli Tiberias. Se on yhä paikallaan.

Matteuksen evankeliumissa Jeesus kirosi juutalaisia. Hän sanoi: ”Voi sinua, joka haluat ensimmäisen paikan synagogassa!” Voi sinua, joka pidät siitä, että ihmiset kutsuvat sinua isäksi ja opettajaksi.” ”Voi sinua!”

Se on luku 23 ja se on täynnä ”voi” sanoja – juutalaisia vastaan. Ainakin Matteus on ollut rehellinen reportteri. Vaikka hän kirjoittaakin juutalaisille, hän silti kertoi heille totuuden siitä, miten Jeesus näki juutalaiset.

Miksi Matteus kirjoitti näin voimallisesti juutalaisista? Seurakuntaanhan kuului yhä enemmän pakanoita. Juutalaisten ja seurakunnan väliin oli avautumassa ammottava kuilu.

VUOTEEN 80-85 MENNESSÄ ELI PIAN SEN JÄLKEEN, KUN MATTEUS KIRJOITTI, KRISTITYT EROTETTIIN SYNAGOGIEN YHTEYDESTÄ. SIIS JUUTALAISET USKOVAT EIVÄT SAANEET ENÄÄ PALVOA JUMALAA SYNAGOGASSA. TAPAHTUI HAJAANNUS.

Muistan (Pawson), että kerran jouduin pahaan pulaan, kun sanoin, ettei Mooses sen enempää kuin Abrahamkaan olisi tänä päivänä kelvollinen saamaan Israelin kansalaisuutta. Se sai aikaan kuolemanhiljaisuuden. Mutta se on totta.

Jos olet juutalainen, voit olla ateisti, agnostikko ja buddhalainen tai mikä vain haluat ja voit olla Israelin kansalainen. **Mutta jos olet Jeesukseen uskova juutalainen, ET VOI.**

Aabraham ja Mooses molemmat uskoivat Jeesukseen. Niin kuin Eliakin. He eivät olisi kelvollisia saamaan Israelin kansalaisuutta.

Pakana – ja juutalaisuskovien välille avautui valtava kuilu. Ja samalla juutalaisten ja Kristuksen seurakunnan välille. Alussa seurakunta oli juutalainen. Kaikki apostolit olivat juutalaisia ja ensimmäiset seurakuntalaiset olivat juutalaisia. Matteus siis kirjoittaa juutalaisille lukijoille suunnilleen samaan aikaan kuin tuosta kuilusta oli tulossa pysyvä tila. Miksi hän teki näin?

1. Hän halusi pitää oven avoinna juutalaisille. Hän halusi säilyttää suhteet juutalaisiin. Hän oli itse juutalainen. He olivat hänen kansansa. Myös Jeesus oli ja on juutalainen. Hän halusi pitää tuon oven auki etteivät juutalaiset ajattelisi, että heidän on parasta pysyä poissa seurakunnasta. Hänellä oli suuri kaipaus, kuten Paavalillakin, että juutalaiset uskoisivat omaan Messiaaseensa.

2. Hän halusi, etteivät kristityt koskaan unohtaisi juutalaisia juuriaan. Juuri Matteus kaikista evankeliumin kirjoittajista vie Jeesuksen juuret judaismiin. Hän juurruttaa Jeesuksen takaisin juutalaisten historiaan. Hän osoittaa meille Jeesuksen sukuun koko matkan – Aabrahamiin ja Daavidiin saakka. Toisaalta hän sanoo juutalaisille: ”Älkää paetko kristittyjä.” Ja toisaalta taas kristityille: ”Älkää paetko juutalaisia.”

Jollakin tavalla tämä evankeliumi tuo kristityt ja juutalaiset yhteen. Se on aina tehnyt sen. Ja sillä on aivan erityinen rooli tässä tehtävässä.

Väinö Hotti / David Pawson